

TRƯỜNG THCS VĨNH THẠNH TRUNG

TỔ: TOÁN - TIN

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ (THÁNG 1/2025)

“TỔ CHỨC TRÒ CHƠI TRONG HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG”

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động khởi động là hoạt động mở đầu cho một tiết học, nó có ảnh hưởng rất lớn đến kết quả của tiết dạy. Việc tạo cho học sinh có thái độ hưng phấn tích cực chủ động, sẵn sàng tiếp nhận và thực hiện nhiệm vụ học tập mà Giáo viên phân công phụ thuộc vào hoạt động này. Nó có vai trò khơi gợi ham hiểu biết, tìm tòi, ... và sự hứng thú đối với bài học và hơn thế còn khơi dậy niềm đam mê, mong muốn tìm hiểu về kiến thức mới đối với môn học nên hoạt động khởi động đóng vai trò rất quan trọng. Với những lí do trên. Trong học kì I năm 2024-2025, tôi đã thực hiện chuyên đề:

“Tổ chức trò chơi trong hoạt động khởi động”

II. NỘI DUNG

Qua nhiều năm giảng dạy tôi nhận thấy rằng, để tạo được niềm say mê học tập và hấp dẫn được học sinh trong một tiết học Toán nói riêng và bộ môn Toán nói chung, đòi hỏi mỗi một giáo viên dạy Toán cần có sự cố gắng về nhiều mặt như: trình độ, năng lực chuyên môn, kinh nghiệm giảng dạy, lòng yêu nghề, tận tâm với nghề ... Trong đó, giáo viên cần đặc biệt chú ý vào hoạt động khởi động để tạo hứng thú cho học sinh khám phá bài mới ngay từ khi bắt đầu bài học, nhờ đó tạo tâm thế cho học sinh tích cực, chủ động tiếp cận kiến thức mới.

1. Cách tổ chức trò chơi trong tiết dạy học Toán

a) Những điều cần thiết khi tổ chức trò chơi trong tiết dạy Toán

Giáo viên bộ môn trên lớp là người đóng vai trò cố vấn, hướng dẫn, là trung tâm thu hút học sinh tham gia, là trọng tài và là giám khảo của các trò chơi. Do vậy giáo viên cần lưu ý một số vấn đề sau:

- Giáo viên phải có phong thái chững chạc, nghiêm túc nhưng lại hết sức vui vẻ, gần gũi, hòa đồng với các em.

- Lời nói phải rõ ràng, dễ hiểu, ấn tượng, luôn gây tạo sự hấp dẫn và pha lẫn ít hài hước trong mỗi trò chơi. Nhằm tác động đến tình cảm, tâm lí và đem lại niềm vui tươi, sự hứng thú cho học sinh.

- Tránh việc tổ chức trò chơi quá ồn ào, náo nhiệt gây mất trật tự ảnh hưởng không tốt đến các lớp học lân cận.

- Thời gian chơi trong mỗi tiết dạy nên dưới 8 phút không nên kéo dài ảnh hưởng đến các hoạt động tiếp theo.

b) Chọn lựa trò chơi

- Giáo viên phải biết chọn lựa trò chơi sao cho phù hợp với bài dạy về cả nội dung và thời lượng.

- Xác định được mục tiêu của trò chơi đưa ra là gì?

- Trò chơi đưa ra phải đa dạng, phong phú, có tác dụng kích lệ tinh thần học tập cho tất cả các đối tượng học sinh trong lớp, tránh bỏ rơi học sinh yếu kém ngoài cuộc.

c) Hướng dẫn cách chơi

- Trước hết, giáo viên phải ổn định được các đội chơi (phân nhóm), người chơi cho phù hợp, cân đối lực lượng.

- Giới thiệu trò chơi, cách chơi: Đây là khâu rất quan trọng, giáo viên nên giới thiệu trò chơi một cách ngắn gọn, súc tích, dễ hiểu, thu hút và hấp dẫn người chơi (Có những trò chơi khó thì giáo viên phải cho chơi thử trước).

- Động viên học sinh chơi nhiệt tình, hết mình. Nhưng, phải đảm bảo nề nếp, nội qui nhà trường.

2. Cấu trúc của Trò chơi học tập:

- Tên trò chơi

- Mục đích: Nêu rõ mục đích của trò chơi nhằm ôn luyện, củng cố kiến thức, kỹ năng nào. Mục đích của trò chơi sẽ quy định hành động chơi được thiết kế trong trò chơi.

- Đồ dùng, đồ chơi: Mô tả đồ dùng, đồ chơi được sử dụng trong Trò chơi học tập.

- Nêu lên luật chơi: Chỉ rõ quy tắc của hành động chơi quy định đối với người chơi, quy định thắng thua của trò chơi.

- Số người tham gia chơi: Cần chỉ rõ số người tham gia trò chơi

- Nêu cách thực hiện chơi.

3. Cách tổ chức trò chơi:

Thời gian tiến hành: thường từ 5 - 7 phút

- Đầu tiên là giới thiệu trò chơi:

+ Nêu tên trò chơi.

+ Hướng dẫn cách chơi bằng cách vừa mô tả vừa thực hành, nêu rõ quy định

- Bắt đầu chơi trò chơi

- Nhận xét kết quả chơi, thái độ của người tham dự, giáo viên có thể nêu thêm những tri thức được học tập qua trò chơi, những sai lầm cần tránh.

4. Một số trò chơi điển hình trong tiết dạy học Toán

- Khi thực hiện các trò chơi, để thuận tiện cho việc di chuyển của các đội chơi một cách nhanh chóng, tiết kiệm thời gian, mỗi lớp có thể chia từ 4 đến 6 đội chơi, mỗi đội từ 4 đến 5 người (Theo cấu trúc bàn có 2 chỗ ngồi). Các ví dụ ở trong những trò chơi dưới đây chỉ mang tính chất tham khảo, giáo viên có thể linh hoạt bố trí nội dung chơi cho phù hợp với lớp mình đang giảng dạy.

☞ Trò chơi “Chung sức”

Mục đích trò chơi

- Rèn luyện tính trách nhiệm, cộng đồng cho học sinh.

- Thay vì dùng phương pháp thảo luận nhóm bình thường mà chúng ta thường hay sử dụng, thì trò chơi “Chung sức” sẽ giúp học sinh thảo luận nhóm một cách nhẹ nhàng, hiệu quả, không bị gò ép, rập khuôn.

- Nhờ sự “Chung sức” của mỗi đội chơi, nhất là sự đóng góp, diễn giải của những học sinh tích cực, học sinh khá-giỏi, các em học sinh trung bình, yếu, kém sẽ có thêm cơ hội để nắm bắt kiến thức đã học, có cơ hội để lấy điểm về mình nếu các em làm khá đạt yêu cầu.

☞ Trò chơi “Thử tài thông minh”

Mục đích trò chơi

- Rèn luyện óc tư duy, sáng tạo, kích thích niềm đam mê học tập cho học sinh.
- Thực tế hóa kiến thức vừa học, thông qua những bài toán có hình ảnh trực quan sinh động.

☞ Trò chơi “Ai tìm được nhiều hơn?”

Mục đích trò chơi

- Rèn luyện tính nhanh nhẹn, khả năng quan sát tốt cho học sinh.
- Học sinh củng cố kiến thức một cách nhẹ nhàng, tự chủ, vui tươi.

☞ Trò chơi “Giúp bạn”

Mục đích trò chơi

- Đây là trò chơi rất đơn giản nhưng giáo dục rất cao tinh thần đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau trong học tập, đặc biệt là tinh thần giúp đỡ các bạn học sinh yếu kém nắm được kiến thức một cách khá thuận lợi.

- Tạo cơ hội và sự mạnh dạn lên bảng, cơ hội đem về điểm số cho đối tượng học sinh yếu kém.

III. KẾT LUẬN

- Từ các hoạt động trên và kết quả đạt được tôi thấy việc tổ chức các trò chơi phù hợp trong tiết dạy bước đầu đã mang lại kết quả khá tích cực: Không khí giờ học thay đổi, đa số các em có hứng thú học tập, việc trao đổi tranh luận sôi nổi hơn. Khả năng ghi nhớ và vận dụng kiến thức tốt hơn. Kết quả trong các kì thi cũng rất khả quan. Những tiết dạy tích hợp trò chơi cũng là một biện pháp mà giúp học sinh có cơ hội nghiên cứu, tìm ra giải pháp mới, quan tâm đến việc tạo cơ hội cho học sinh được trải nghiệm. Như thế, giáo viên sẽ dần dần từ bỏ được các thói quen dạy học thụ động, thói quen dạy chay, không làm chủ thiết bị, không bao quát đối tượng học sinh, bỏ rơi học sinh tiếp thu chậm, chỉ chú trọng truyền đạt kiến thức, không chú trọng rèn luyện kỹ năng, ứng dụng.

- Nhờ phương pháp học tập mới mẻ, sáng tạo, mỗi giờ học môn toán đều là những kiến thức đời sống thực tế nhằm minh họa cho các công thức tính toán khó nhằn. Giáo viên tạo hứng thú, khơi gợi tính tò mò của các em học sinh thông qua các tình huống, các vấn đề cần phải thực tế phù hợp với khả năng của học sinh.

- Trên đây là báo cáo của tôi về chuyên đề “Tổ chức trò chơi trong hoạt động khởi động” trong tiết học toán.

Xin cảm ơn quý Thầy, Cô!

Vĩnh Thạnh Trung, ngày 25 tháng 12 năm 2024

Người viết báo cáo

Cao Thị Uyên Thanh